

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
В. Когутюк
«02» вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БАКАЛАВРСЬКИЙ ХОР

підготовки бакалавра
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Бакалаврський хор» для студентів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»
Мова навчання – українська.

РОЗРОБНИК: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики музичного виховання **Агейкіна-Старченко Т.В.**

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол №1 від «29» серпня 2022 року.

Завідувач кафедри теорії та методики музичного виховання

С. Іскра Іскра С. І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -7	Галузь знань 01 Освіта	Вибіркова	
Індивідуальне науково- дослідне завдання – не передбачено	Спеціальність 014 Середня освіта (музичне мистецтво)	РІК ПІДГОТОВКИ	
		I-й	II-й
Загальна кількість годин - 210		СЕМЕСТР	
		1-2-й	3-4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних -2</i> <i>самостійної роботи</i> <i>студента -2</i>	Ступінь вищої освіти бакалавр	ЛЕКЦІЇ	
		-	-
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>74годин</i>	<i>58годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		<i>0</i> <i>годин</i>	<i>0 годин</i>
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>0</i> <i>годин</i>	<i>0 годин</i>
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>44годин</i>	<i>34годин</i>
		ВИД КОНТРОЛЮ:	
		залік	залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить: для денної форми навчання – 63% - 37%

Передумови для вивчення дисципліни: навчальні дисципліни «Хорове диригування», «Хорознавство», «Постановка голосу», «Сольфеджіо», «Теорія музики».

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета дисципліни «Бакалаврський хор» – удосконалення вокальних (співацька постава, дихання, звукоутворення, звуковедення, дикція) і хорових навичок (навичок строю й ансамблю, співу за диригентськими жестами); співацької культури, формування творчого підходу до професії вчитель музичного мистецтва, набуття високого професіоналізму, обумовленого належною теоретичною підготовкою, прищеплення любові до хорового співу, виховання художнього мислення, педагогічних здібностей.

2.2. **Завданнями** вивчення дисципліни «Бакалаврський хор» є:

- виконання кращих зразків національного, зарубіжного хорового мистецтва;
- оволодіння навичками, необхідними для співу в хоровому колективі;
- поглиблення музичного світогляду, розвиток художньо-образного мислення;
- розвиток у студентів почуття колективізму, організованості, свідомого ставлення до процесу навчання;
- виховання професійного інтересу до хорового співу як найбільш доступного виду музичного мистецтва і важливого засобу естетичного та духовного виховання студентів;
- розвиток слухових та вокально-хорових навичок;
- підготовка до здійснення вокально-хорової роботи у закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

2.3. Програмні компетентності дисципліни «Бакалаврський хор»

2.3.1. Загальні компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку вихованців, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується системністю і комплексністю організації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

2.3.2. Фахові компетентності

ФК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови.

ФК 2. Здатність розкривати системно-структурні зв'язки філософських, музикознавчих, музично-педагогічних, культурологічних, методичних понять.

ФК 4. Здатність демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні та організаційні уміння як учителя-керівника музичних колективів дитячої дошкільної, шкільної та позашкільної художньої творчості.

ФК 6. Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту творів мистецтва.

ФК 8. Здатність формувати мистецько-творчі компетентності у дітей дошкільного віку та предметні (спеціальні) компетентності в учнів.

ФК 11. Здатність застосовувати методи і прийоми роботи з дитячим хоровим колективом (роботи над інтонацією, співочим диханням, звукоутворенням, дикцією, строем та ансамблем), здійснювати слуховий контроль у процесі розучування та хорового звучання, володіти вокальними вправами та дитячим хоровим репертуаром.

2.4. Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

ПРЗ 1. Знати основи теорії музики, жанри, види та напрями музичного мистецтва, музичну термінологію.

ПРЗ 5. Дотримуватися системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей в освітній та організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.

ПРЗ 6. Володіти комплексом знань музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва (музичного керівника), методами активізації мистецько-творчого розвитку учнів та дітей дошкільного віку, сприяти вихованню художньо обдарованої особистості.

уміти:

ПРУ 2. Інтегрувати складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію).

ПРУ 3. Виявляти здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі музично-педагогічної діяльності.

ПРУ 5. Володіти елементами логічного й образного мислення, мати здатність до аналізу і синтезу, виділення головного в освітній та організаційній діяльності вчителя та музичного керівника.

ПРК 2. Здійснювати взаємодію та комунікацію з колегами, соціальними партнерами, учнями, вихованцями та їхніми батьками з дотриманням етичних норм.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Змістовий модуль 1. Основні елементи вокально-хорових навичок: співацька постава, дихання, звукоутворення та дикція.

ТЕМА 1. Робота над формуванням вокально-хорових навичок.

Розвиток нижньореберного діафрагмального дихання, єдина манера звукоутворення. Академічний (прикритий) звук, розширення діапазону. Різні способи звукоутворення (*legato, nonlegato, marcato, staccato*). Дикція, орфоепія, атака звуку. Чітка робота артикуляційного апарату хористів.

РОЗДІЛ 2. Змістовий модуль 2. Основні елементи хорової звучності: ансамбль, стрій, тембр, динаміка.

ТЕМА 2. Робота над елементами хорової звучності.

Динамічний ансамбль – штучний і натуральний в залежності від фактури твору і теситурних умов хорових партій. Метроритмічний ансамбль – досягнення дикційної єдності у вимові музично-поетичного тексту і правильного співвідношення метроритму між хоровими партіями. Дикційно-орфоепічний ансамбль – досягнення однакової для усіх співаків хорових партій і хору манери вимови тексту. Тембровий ансамбль – досягнення у голосах вібратор та однакового тембрового колориту звучання хору та хорових партій. Мелодичний стрій – досягнення чистоти інтонування співаками хорової партії. Гармонічний (вертикальний) стрій – досягнення чистого звучання інтервалів і акордів. Розширення динамічних можливостей хорового колективу (фразування звуку, тривале *crescendo* і *diminuendo*).

РОЗДІЛ 3. Змістовий модуль 3. Засоби художньої виразності у хоровому виконавстві.

ТЕМА 3. Робота над засобами художньої виразності у хорових творах.

Пошук найбільш точних засобів художнього втілення музично-поетичного образу. Основні виразні засоби хорового звучання. Звуковедення (*legato*, *staccato*, *non legato*, *marcato*, *portamento*, *glissando*). Дихання (ланцюгове, спокійне, коротке й активне). Метроритм і темп (*largo* (дуже повільно), *adagio* (повільно), *andante* (спокійно, плавно, не поспішаючи), *allegro* (швидко), *presto* (надто швидко); прийоми *ritenuto* (уповільнюючи), *accelerando* (прискорюючи); фермата (зупинка в русі музики). Тембр (темброві нюанси). Динаміка, основні динамічні фарби: *pianissimo* (дуже тихо), *piano* (тихо), *mezzo forte* (не дуже голосно), *forte* (голосно), *fortissimo* (дуже голосно), *crescendo* (поступове підсилення звуку), *diminuendo* (поступове зменшення сили звуку), акцент *sforzando* (сфорцандо), раптове *piano* (*subito*).

Фразування – правильне співвідношення долей за силою звучання. Музична форма.

РОЗДІЛ 4. Змістовий модуль 4. Виконавська інтерпретація.

ТЕМА 4. Робота над емоційно-образним змістом творів.

. Емоційно-виразна сторона виконання, визначення смислових акцентів, головної кульмінації. Усвідомлення виконавцем закономірностей використання різних модифікацій темпу, динаміки, штрихів, тембру, характеру фразування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1												
Змістовий модуль 1												
Основні елементи вокально-хорових навичок: співацька постава, дихання, звукоутворення та дикція												
Тема 1. Робота над формуванням вокально-хорових навичок			32			18						
Разом за розділом 1	50		32			18						
РОЗДІЛ 2												
Змістовий модуль 2												
Основні елементи хорової звучності: ансамбль, стрій, тембр, динаміка												
Тема 2. Робота над елементами хорової звучності			42			26						
Разом за розділом 2	68		42			26						
РОЗДІЛ 3												
Змістовий модуль 3												
Засоби художньої виразності у хоровому виконавстві. Методика підготовки диригента до занять з хоровим колективом												
Тема 3. Робота над засобами художньої			28			16						

виразності у хорових творах												
Разом за розділом 3	44		28			16						
РОЗДІЛ 4												
Змістовий модуль 4												
Виконавська інтерпретація												
Тема 4.Робота над емоційно-образним змістом творів.			30			18						
Разом за розділом 4	48		30			18						
УСЬОГО ГОДИН	210		132			78						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Робота над формуванням вокально-хорових навичок. Розвиток нижньореберного діафрагмального дихання, єдина манера звукоутворення. Академічний (прикритий) звук, розширення діапазону. Різні способи звукоутворення (legato, non legato, marcato, staccato). Дикція, орфоепія, атака звуку. Чітка робота артикуляційного апарату хористів.	32	
2.	Робота над елементами хорової звучності. Динамічний ансамбль – штучний і натуральний в залежності від фактури твору і теситурних умов хорових партій. Метроритмічний ансамбль – досягнення дикційної єдності у вимові музично-поетичного тексту і правильного співвідношення метроритму між хоровими партіями. Дикційно-орфоепічний ансамбль – досягнення однакової для усіх співаків хорових партій і хору манери вимови тексту. Тембровий ансамбль – досягнення у голосах вібратор та однакового тембрового колориту звучання хору та хорових партій. Мелодичний стрій - досягнення чистоти інтонування співаками хорової партії. Гармонічний (вертикальний) стрій – досягнення чистого звучання інтервалів і акордів. Розширення динамічних можливостей хорового колективу (фразування звуку, тривале <i>crescendo</i> і <i>diminuendo</i>).	42	
3.	Робота над засобами художньої виразності у хорових творах. Пошук найбільш точних засобів художнього втілення музично-поетичного образу. Основні виразні засоби хорового звучання. Звуковедення. Дихання. Метроритм і темп. Тембр	28	

	(темброві нюанси). Динаміка, основні динамічні фарби. Фразування – правильне співвідношення долей за силою звучання. Музична форма.		
4.	Робота над емоційно-образним змістом творів. Емоційно-виразна сторона виконання, визначення смислових акцентів, головної кульмінації. Усвідомлення виконавцем закономірностей використання різних модифікацій темпу, динаміки, штрихів, тембру, характеру фразування.	30	
УСЬОГО ГОДИН		132	

6. Теми лабораторних занять(навчальним планом не передбачені)

7. Теми індивідуальних занять(навчальним планом не передбачені)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Робота над формуванням вокально-хорових навичок: розвитком нижньореберного діафрагмального дихання, єдиною манерою звукоутворення, академічним (прикритим) звуком, розширенням діапазону, різними способами звукоутворення (legato, nonlegato, marcato, staccato), дикцією, орфоепією, атакою звуку, чіткою роботою артикуляційного апарату.	18	
2.	Робота над елементами хорової звучності: динамічним, метро ритмічним, дикційно-орфоепічним тембровим ансамблем; мелодичним, гармонічним (вертикальним) строем; розширенням динамічних	26	

	можливостей (фразування звуку, тривале <i>crescendo</i> і <i>diminuendo</i>).		
3.	Робота над засобами художньої виразності у хорових творах. Пошук найбільш точних засобів художнього втілення музично-поетичного образу. Основні виразні засоби хорового звучання. Звуковедення. Дихання. Метроритм і темп. Тембр (темброві нюанси). Динаміка, основні динамічні фарби. Фразування – правильне співвідношення долей за силою звучання. Музична форма.	16	
4.	Робота над емоційно-образним змістом творів. Емоційно-виразна сторона виконання, визначення смислових акцентів, головної кульмінації. Усвідомлення виконавцем закономірностей використання різних модифікацій темпу, динаміки, штрихів, тембру, характеру фразування.	18	
УСЬОГО ГОДИН		78	

Завдання для самостійної роботи

- опрацювання основної та додаткової літератури з навчальної дисципліни;
- підбір вокально-хорових вправ для розспівування хору;
- аналіз хорових партитур;
- вивчення своєї хорової партії;
- виконання хорової партії разом з аудіозаписом хорової партитури.

9. Індивідуальні завдання (навчальним планом не передбачені)

10. Методи та технології навчання

Загальнодидактичні методи навчання: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, спостереження, ілюстрація, практична робота, вправи, проблемний метод, дослідницький метод.

Специфічні методи навчання: фонетичний, метод показу й наслідування, спів «про себе», порівняльного аналізу, метод емоційної драматургії, метод художньо-образних асоціацій, вокалізації, сольфеджування, сольмізації, інтерпретації, імпровізації.

Інноваційні методи навчання: комп'ютерна підтримка навчального процесу, моделювання видів вокальної-хорової діяльності, стимулювання художнього навчання, художньо-психологічна підтримка, регуляція вольових зусиль, активізація вокально-виконавської діяльності тощо.

Методи контролю: поточне оцінювання, тематичне оцінювання

11. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Індивідуальне опитування, повідомлення; тестування, підсумкове опитування; оцінювання написання творчих робіт, презентацій; уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

В основу оцінювання знань студента покладені такі якісні характеристики:

- широта й глибина знань в обсязі навчальної програми;
- творче опанування теоретичного та практичного змісту курсу;
- самостійність і конструктивізм мислення.

Відмінно (А) студент одержує, якщо володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни «Бакалаврський хор» у межах програми, вміє використовувати набуті знання і практичні уміння у вокально-хоровій діяльності. Вміє аналізувати власний спів, визначати недоліки і свідомо їх усувати. На досить високому технічному рівні володіє вокально-хоровими навичками. Виконує бездоганно хорову партію в складі дуету, тріо, квартету. Самостійно, впевнено розспіває хор, швидко діагностує його звучання.

Дуже добре (В) студент одержує, якщо має міцні ґрунтовні знання, володіє вокально-хоровими уміннями, навичками у межах програми. Виконує

хорові партії на доброму рівні без суттєвих помилок, може проаналізувати свої недоліки, неточності і виправити їх самостійно. На досить високому рівні проводить розспівування хору, діагностує його звучання, але не використовує у повній мірі прийоми, які усувають недоліки звучання хору (мелодичний, гармонічний стрій).

Добре (C) студент отримує, якщо сприймає теоретичний і музичний матеріал досить повно на достатньому рівні, але бракує власних висновків що до можливих недоліків при виконанні хорових партій. У роботі з хором допускає незначні помилки, потребує допомоги викладача. Трапляються недоліки у відтворенні художнього образу твору.

Задовільно (D) оцінюється студент, якщо він має недостатньо стійкі вокально-хорові та технічні навички, спостерігаються інтонаційні помилки у виконанні хорових партій, не завжди вміє самостійно проаналізувати власні помилки, але є позитивні зміни у вокальному розвитку. Невпевнено проводить розспівування хору, не може вчасно діагностувати його звучання.

Достатньо (E) студент отримує, якщо здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти хорової партії хорового твору. Знайомий з мінімальним теоретичним матеріалом, але не використовує його у власній вокально-хоровій діяльності. Розвиток вокально-хорових та технічних навичок на низькому рівні. Не знає послідовність етапів розспівування хору, тому під час розспівування робить грубі помилки.

Незадовільно (FX) оцінюється студент, який частково здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти хорової партії хорового твору; знайомий з музичним матеріалом, але не вміє його використовувати у власній вокально-хоровій діяльності.

Незадовільно (F) студент отримує у випадку, якщо уміння, розвиток вокально-хорових та технічних навичок, уява художнього образу відсутні або на низькому рівні; губиться, коли звучить хор, тому розспівування хору провести не може.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА				Загальна кількість балів
РОЗДІЛ 1– 100 балів				
T1				
<i>Ауд.</i>	<i>СР</i>	Контрольна робота		
60	30	20		100
РОЗДІЛ 2– 100 балів				
T2				
<i>Ауд.</i>	<i>СР</i>	Контрольна робота		
60	30	20		100
РОЗДІЛ 3– 100 балів				
T3				
<i>Ауд.</i>	<i>СР</i>	Контрольна робота		
60	30	20		100
РОЗДІЛ 4– 80 балів				
T4				
<i>Ауд.</i>	<i>СР</i>	Контроль на робота	Підсумков ий контроль (залік)	
40	20	20	20	100

Під час здачі партій хорових творів оцінюються:

- знання хорових партій;
- оволодіння вокально-хоровими навичками;
- оволодіння навичками ансамблевого співу;
- емоційне та виразне виконання хорових творів;
- самостійна робота над твором.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної дисципліни	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

- навчальна програма дисципліни;
- робоча навчальна програма.
- методичні вказівки щодо організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни;
- візуальне супроводження викладання та вивчення дисципліни;
- перелік підручників та навчальних посібників з дисципліни;
- рекомендації щодо використання інформаційних технологій навчання при вивченні дисципліни.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Агейкіна-Старченко Т.В. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Хоровий клас та практика роботи з хором»: методичні рекомендації для студентів ЗВО / Вінниця: ТОВ «Друк-плюс», 2019, – 40 с.

2. Бенч-Шокало О.Г. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції. Навч. посіб. К.: Ред. журн. «Укр.. Світ», 2002. 440 с.

3. Бенч О. Г. Хорова школа П. Муравського / Ольга Бенч // Український світ. – К., 1993.
4. Бенч О. Г. Хороспів українців / О. Г. Бенч // Український світ. – 1993. – № 1.
5. Білявський Є. Засвоєння сучасної музичної мови в хорі / Є. Білявський. – К., 1984.
6. Болгарський А. Г. Деякі аспекти формування художньо-творчих вмінь у майбутнього вчителя музики / А. Г. Болгарський // Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. праць. – К. : УДПУ, 1997. – С. 290–293.
7. Гнатів З. Я., Сможаник О. С. Хоровий клас і практикум роботи з хором : методичні рекомендації до проведення занять [упор. З. Гнатів, О. Сможаник]. – Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2014. – 32 с.
8. Мартинюк Л. В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу "Хоровий клас та практикум роботи з хором" : для студентів спец. 7.02020401 "Музичне мистецтво". – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2014. – 58, [2] с.
9. Мархлевський А. С. Практичні основи роботи в хоровому класі / А. С. Мархлевський. – К., 1986.
10. Сбітнева Л. М. Розвиток співацьких голосів молодих школярів : Метод. посіб. для вчителів музики загальноосвітніх шкіл / Л. М. Сбітнева, А. І. Велікандо. – Луганськ: Знання, 2006. – 88с.
11. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.- метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. – К. : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. – 140с.

Додаткова література

1. Болгарський А. Хоровий клас і практика роботи з хором / Навчальний посібник для музично-педагогічних відділень педагогічних училищ / А. Болгарський, Г. Сагайдак. – К. : «Музична Україна», 1987. – 240 с.

2. Гулеско І.І. Національний хоровий стиль: Навчальний посібник. - Харків: ХДК. 1994. – 108 с.
3. Єгоров О.М. Теорія і практика роботи з хором. К.: Музична Україна, 2007. 132 с.
4. Карпенко Е. В. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики : Навчально-методич. посібник для викладачів та студентів музично-педагогічних факультетів педагогічних вузів та педагогічних коледжів. – Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2001. – 112 с.
5. Падалко Л. І. Виховання ансамблю в хорі: Посібник. К.: Мистецтво, 1996. 172с.
6. Хрестоматія з хорового співу. Співає «Жайвір». Львів. Край, 2008. 478 с.
7. Хорове мистецтво України та його подвижники : матеріали другої міжнародної науково-практичної конференції / Ред.-упор. П.Гушоватий, З.Гнатів. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 308 с.
8. Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. К.: Навчальна книга Богдан, 2009. 352 с.

Інші інформаційні ресурси

1. Медіа-книга українського співу
<https://parafia.org.ua/mediateka/>
2. Нотна бібліотека капели «Дударик»
<http://www.library.dudaryk.ua/ua/compositions>
3. Хорова музика світу
<https://www.musicaneo.com/sheetmusic/free/>
4. Онлайн-бібліотека
<https://sydirvorobkevych.wixsite.com/choumimsv/%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0>